

# Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/publikacje/ksiazki-krakow/30746,Nie-tylko-WiN-i-PSL-Opor-spoeczny-w-latach-1945-1956-w-powiecie-tarnowskim.html>  
26.04.2024, 22:17

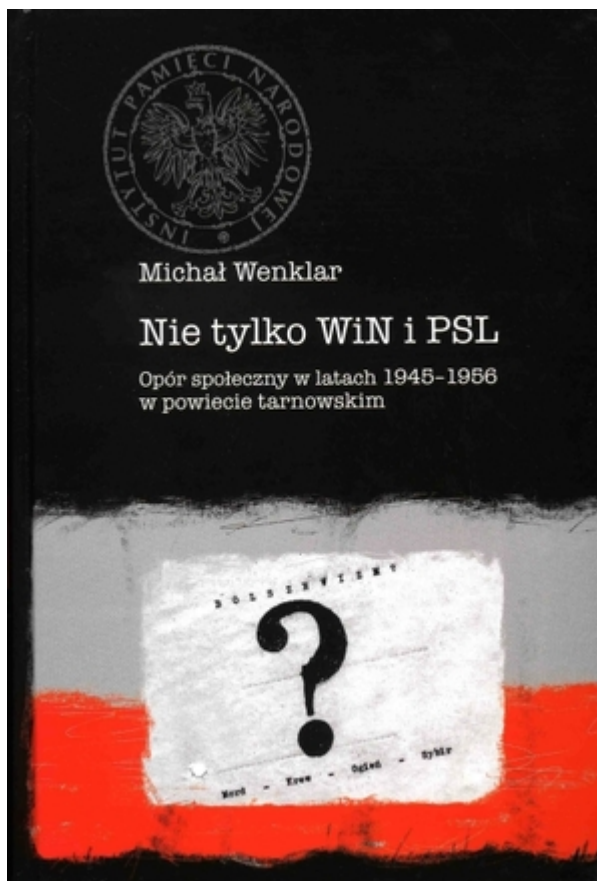
## Nie tylko WiN i PSL. Opór społeczny w latach 1945-1956 w powiecie tarnowskim

Michał Wenklar, Nie tylko WiN i PSL. Opór społeczny w latach 1945-1956 w powiecie tarnowskim, Kraków 2009, Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego „Societas Vistulana”, 544 s.

Tematem książki jest zagadnienie oporu społecznego wobec władzy komunistycznej w latach 1945-1956 na przykładzie powiatu tarnowskiego. Publikacja składa się z dwóch części.

W pierwszej autor opisuje lokalne przejawy oporu zorganizowanego, zawierającego w sobie zarówno działalność polityczną (jawną, np. PSL czy SP, i podziemną, np. Zrzeszenie „WiN”), jak i walkę zbrojną z komunistycznym reżimem (oddziały zbrojne głównie poakowskiej i narodowej proveniencji).

W drugiej części, poświęconej oporowi spontanicznemu, opisano m.in. przypadki oporu manifestowanego publicznie, walkę Kościoła i wiernych o wolności religijne, sprzeciw chłopów wobec nadmiernych świadczeń i prób kolektywizacji, przykłady oporu wyrażane wśród młodzieży, w środowiskach robotniczych, przez milicjantów i żołnierzy. Poruszona została również kwestia plotek i pogłosek jako alternatywnego wobec oficjalnego systemu komunikacji, a także przypadków antysemityzmu związanych z występowaniem stereotypu „żydokomuny”.



Zwieńczeniem pracy jest opis wydarzeń „odwilży” 1956 r. na omawianym terenie.

Z recenzji:

Jest to praca, bez której niemożliwe będzie dalsze prowadzenie badań nad dziejami Tarnowa i ziemi tarnowskiej, a szerzej rzecz ujmując – Małopolski, okresu po II wojnie światowej.

*prof. dr hab. Grzegorz Mazur, Uniwersytet Jagielloński*

Szerokie zainteresowanie problematyką oporu społecznego wobec władzy komunistycznej pozwala wyrazić nadzieję, że w nieodległym czasie powstanie pełna synteza tego zjawiska. Dla jego zdefiniowania niezbędne są – trudne do przecenienia – wyniki badań regionalnych. Wśród przywoływanych źródeł znajdzie się z pewnością praca Michała Wenklara.

*dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, IPN Wrocław*

## **Gdzie kupić publikacje:**

[Kraków](#)